

«Бекітемін»

Мектеп директоры:

отырысында

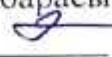
Дуйсенбаева Л.А. 

31.08.2023

«Келіседі»

Директордың оқу

жөніндегі орынбарасы:

Шарипов Н.К. 

«31» 08 2023

«Қарады»

ӘБ

Хаттама №1

«31» 08

Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының
«Арқалық қаласы білім бөлімінің №8 негізгі орта мектебі»
коммуналдық мемлекеттік мекемесі.

Факультативтік сабақ жоспары

«Математикалық олимпиада және логикалық пәні»

3- сынып

Мұғалім: Досымбанва Ж.Н..

2023-2024 оқу жылы

Оқушылардың логикалық ойлау қабілетін дамыту мен математикалық
олимпиадаға дайындауға арналған
Математикалық олимпиада және логика пәні
3 сынып

Түсініктеме хат

Мақсат, міндеттері

1. Бастауыш сыныптарда «математикалық олимпиада және логика» пәнін енгізу арқылы оқушылардың ой қабілетін дамытып, логикалық қортынды жасау, оңтайлы шешім қабылдаудың тиімді әдіс тәсілдерін игерту, оқушылардың математикалық сауатын жоғары деңгейге көтеріп, олимпиадалық дайындық курстарын 5-6 сыныптан бастап нәтижелі өткізуге базалық мүмкіндік жасау.

2. «Математика» және «математикалық олимпиада» пәндерінің мазмұндарын үйлестіре отырып, стандарттан тыс математикадан тірек білім игерумен қатар, оқушылардың шығармашылық қабілетін, математикалық дарынын жетілдіру.

Сипаттама

Таяу мерзімде өркениетке жетуді мақсат еткен біздің еліміздің азаматтары ой өресі кең, өміршең де шығармашыл бола алса ғана біртұтас әлем стандартына сай келіп, әлемге елімізді, ұлтымызды танытып, әлем бізді білім арқылы тани алатыны даусыз. Осы маңызды істі ойдағыдай жүзеге асыруда бүгінгі білім саласының, соның ішінде дарынды балаларды оқытатын білім ошақтарының атқаратын міндеті зор екендігі сөзсіз.

Осы келелі істі жүзеге асыру мақсатында «математикалық олимпиада және логика» сабағын бастауыш және орта сыныптарда, стандарттан тыс оқыту мазмұнына сыйғызып, аталмыш бағдарламаны ұсынып отырмыз. Бағдарлама оқушылардың ой өресін жетілдіру ісін «Ақыл ой дамуы» кезеңінде бастап, жүйелі түрде олимпиадалық деңгейдегі сапалы дайындықпен жүзеге асыру арқылы математикалық дарынын, шығармашылық қабілетін жетілдіруді көздейді.

Бағдарлама, барлық сыныпқа арналып, жеделдете, дамыта оқытуға бағытталып жасалған. Бұл сыныптарда «математикалық олимпиада» пәні аптасына 1 немесе 2 сағат өтуге жоспарланып жүзеге асырылуда.

Бағдарламаны жүзеге асыруға қолданылатын оқу әдістемелік құралдар кешенді түрде толық әзірленіп, өткен екі оқу жылында №73

ФТЛ сынақтан өтті. Сондай-ақ сабаққа қолданатын әр сыныпқа арналған оқу құралы баспадан шығарылып, қолданысқа еніп отыр.

Бағдарламада жоспарланған оқытудың негізгі әдістемесі шығармашылықпен білім игеруді мақсат ететін, тұлғаға бағытталған.. Ай сайын рейтингілік бақылау жұмыстары алынып, қорытындыланып отырады.

Бағдарламаның қажеттілігі

Ең басты қажеттілік қазіргі кезеңде дамыта оқытуға арналған арнайы бағдарлама, қазақ тілінде басылып шыққан оқу құралдары жоқтықтан туындап отыр. Сондай-ақ тереңдетіп оқытуды жоғарғы сыныптардан бастап жүзеге асыру практикасы оқушылардың дарынын ерте ашып, белсенді түрде оқып үйрену кезеңінде (5-7 сынып) оқушыларға тірек білім, білік негіздерін берумен қатар ой өрісін дамытып, шығармашылыққа баулау арқылы математикаға деген қызығушылығын ерте оятуға кері ықпал етіп отырғандығы байқалуда. Мәселен №73 физика-техникалық лицейінің математика бағытындағы дарынды балалар мектебі бола тұра 9-11 сыныптардан математикалық олимпиадаға қатысатын оқушы табу оңайға түспейді. Бұған оларды оқу жүктемесі онша көп емес 5-7 сыныптарда арнайы дайындықтан өткізіп, математикаға деген қызығушылығын арттыра алмауымыз әсер етіп отыр. Сондай-ақ олимпиадаға жүйелі дайындық ісін тек жоғарғы сыныптарда таңдау курсы түрінде өткізіп келгендіктен, оған қамтылу мүмкіндігі шектеліп, (басқа да пәндерден қатысу қажеттілігінен) тиімділігі ойдағыдай болмай жүр. Бұл олқылықтардың орынын толтыру ісі бастауыш сыныптан бастап, арнайы бағдарлама бойынша, олимпиадалық алғашқы сатылы дайындық мазмұнын стандарттық мазмұнмен тығыз үйлестіре отырып оқытуды жүзеге асыру болмақ.

Бағдарламаның мақсаты

Бастауыш сыныптардан бастап «математикалық олимпиада және логика» пәнін енгізу арқылы оқушылардың ой қабілетін дамытып, логикалық қортынды жасау, оңтайлы шешім қабылдаудың тиімді әдіс тәсілдерін игерту. Оқушылардың математикалық сауатын жоғары деңгейге көтеріп, бейімдік дайындық курстарын 5-6-сыныптан бастап нәтижелі өткізуге базалық мүмкіндік жасау.

Бағдарламаның өзектілігі мен жаңашылдығы

Математика пәнінің тереңдетілген стандарттық мазмұнын жеделдете

үйретумен қатар, Бастауыш сыныптарда «математикалық олимпиада» пәнін енгізудің мүмкіндіктерін жасауға арналған маңызды істің бағыт бағдарын, мазмұны мен әдістемесін айқындап беріп отыр. Ары қарай осы бағдарламаға негіздей отырып, «математикалық олимпиада және

логика» пәнін бастауыш мектептен оқытуды жүзеге асыру ісі өз бастамасын алып отыр.

Бағдарлама кешенділік талапқа сай, стандарттан тыс оқу мазмұны, оқу

құралы, оқыту әдістемесі қамтылып жасалып отыр.

Бағдарлама іріктеу емтиханы арқылы сұрыпталып алынған бірнеше сынып оқушыларынан екінші реткі сұрыптау емтиханы бойынша таңдап алынған математикаға қабілеті жоғары оқушылардан құралған сыныпқа арналып, жеделдете, дамыта оқытуға бағытталып жасалған.

Сонымен қатар математика сабағы топпен жұмыс жасау, бағдарламаны

нәтижелі жүзеге асыруға оңтайлы мүмкіндік туғызады.

Бағдарлама бойынша сыныптарда өтілетін математика пәнінің Стандарттық мазмұнының 80%-ын оқумен қатар әр тақырыпты теориялық және практикалық жағынан біршама тереңдетіп үйрету жоспарланды.

«математикалық олимпиада және логика» пәні бағдарламасының құрылымы

Бұл бағдарлама «Сабақтан тысқары бейіндік оқытулар арқылы оқушылардың математикалық дарынын жетілдіру» бағдарламасының құрамдас бөлігі ретінде алынып отырғандықтан аталмыш бағдарламаға қойылған талаптарды толығымен қамтамасыз етеді.

Оқу мазмұны – нені үйретіп, неше есеп шығару емес, қай есепті қандай тәсілмен шығаруды үйрену, немесе оқушы ізденіс жасау арқылы игеруге болатын – «тірек ақпарлар» мен «тиімді тәсілдер» жиынтығы.

Оқыту әдістемесі - мұғалім қалай үйрету емес, мұғалімнің көмегімен оқушы мазмұнды қандай ретпен, қалай игеру, оқу құралын қалай, қайтып пайдалану, мұғалім тарапынан оқушыны жан жақты қалай дамыту, оқытудың нәтижесін немен, қалай бағалау әдіс тәсілдерінің жиынтығы.

Бағдарлама осы құрылымдарды толық қамтыған жағдайда жасалып отыр.

Төменде келтірілген тақырыптық жоспардан бағдарлама мазмұны есеп шешуге, логикалық қортындылар жасауға қолданылатын негізгі әдіс тәсілдер бойынша топталып алынып, жоғарыда аталған оқушыларға есеп шығартуды мақсат ету емес, есеп шығарудың, шығармашылық ізденіс жасаудың жолдарын, тиімді әдіс тәсілін үйрету талабын қамтамасыз етуге қолайлы болатындай етіп іріктелгендігін аңғаруға болады.

Күтілетін нәтиже:

1. Бағдарлама жүзеге асқан жағдайда бәсекеге қабілетті білім беру кеңістігі құрылып қазақстандық білім беру реформасын жүзеге асыру үшін тамаша мүмкіндіктер пайда болады;

2. Оқушылар кәзіргі өмір талабына сәйкес сапалы математикалық білім алады;

3. Түрлі деңгейдегі олимпиадалар мен интеллектуалдық жарыстарға қатысу белсенділігі артады;

4. Оқушының әр түрлі іс-әрекет түрлерінде өзін байқау мүмкіндігі арқылы болашақ қызмет аясын саналы түрде таңдап алуы үшін жағдайлар жасалады.

*«Математикалық олимпиада және логика» пәнінің
тақырыптық күнтізбелік жоспары*

Аптасына 1 сағат, бір оқу жылына 34 сағат.

<i>№ тақырып</i>	<i>Тақырып</i>	<i>Сағат саны*</i>	<i>Өтілетін күн</i>
№1	Логикалық есептер	2 сағат	05.09/12.09.23
№2	Тиімді тәсіл (+, -)	2 сағат	19.09/26.09.23
№3	Тиімді тәсіл (×, ÷)	2 сағат	03.10/10.10.23
№4	Қосынды – айырма мәселесі	2 сағат	17.10/24.10.23
№5	Еселік (Бөліктер қосындысы)	2 сағат	09.11/16.11.23
№6	Еселік (Бөліктер айырмасы)	2 сағат	23.11/30.11.23
№7	Адам жасы	2 сағат	07.12/14.12.23
№8	Қарапайым фигураларды санау	2 сағат	21.12/28.12.23
№9	Жорамалдау тәсілі	2 сағат	11.01/18.01.24
№10	Бірлікке келтіру	2 сағат	25.01/01.02.24
№11	Заңдылықтар	2 сағат	08.02/15.02.24
№12	Артық қалу, жетпей қалу	2 сағат	29.02/07.03.24
№13	Жұлдызшалы ребустар	2 сағат	14.03/21.03.24
№14	Әріптік ребустар	2 сағат	28.03/04.04.24
№15	Қалдықпен бөлу	2 сағат	18.04/25.04.24
№16	Ағаш кесу және егу	1 сағат	16.05.24
№17	Периметр	1 сағат	23.05.24
*- Оқушының қабылдауына байланысты әр тақырыпқа берілген сағат санын өзгертуге болады.			

**Қалалық ғылыми-әдістемелік отырысының
№1 хаттамасы**

31.08.2018 ж., сағ.10.00

№56 мектеп –лицейі

Комиссия төрайымы: Ибраева Гульнара Кульмухамедовна - Білім беруді жаңғырту орталығының директоры.

Хатшы: Джумабаева Гульмира Есеповна

Комиссия мүшелері:

1. Қаскабаева Роза Қасымовна - Білім беруді жаңғырту орталығының орта білім беру бойынша директордың орынбасары, п.ғ.м.
2. Албытова Назымгуль Пышақбаевна - педагогика ғылымдарының докторы Гумилев атындағы ЕҰУ доценті.
3. Шаталова Валентина Павловна – ардагерлер кеңесінің төрайымы.
4. Пирсандова Галина Анатольевна - №62 мектеп-лицейінің ағылшын тілі пәні мұғалімі, п.ғ.к.
5. Құсайынова Айман Тұрсынқұлықызы - «Өрлеу» біліктілікті арттыру ұлттық орталығы» АҚ филиалы «Астана қаласы бойынша педагогикалық қызметкерлердің біліктілігін арттыру институты» инновациялық дамытуды әдістемелік қамтамасыз ету бөлімінің басшысы.

Күн тәртібінде:

Сараптамалық комиссияның қала мектептері мүшәлімдерінің авторлық жұмыстарын қарастыруы.

Сараптамалық комиссияның қарастыруына педагогтардың 137, оның ішінде мектепшілік, қалалық, республикалық деңгейде қолдануға авторлық жұмыстары ұсынылды.

Сөз алғандар:

1. Қаскабаева Роза Қасымовна сараптамалық комиссия мүшелерін нормативтік құжаттармен таныстырды. Сонымен қатар, ғылыми-әдістемелік кеңестің жалпы мақсаттары мен міндетін, ғылыми-әдістемелік кеңес құрылымымен таныстырды.
2. Булатбаева Кульжан Нұрымжановна - авторлық жұмыс әзірлеушілер туралы баяндады.
3. Шаталова Валентина Павловна -- Республика көлемінде жариялауға тапсырылған педагогтардың жұмыстарына талдау жасады.
4. Пирсандова Галина Анатольевна - авторлық жұмыстар, оқу-әдістемелік құралдар нұсқаулықтар мен оқу бағдарламаларын талқылап, маңыздылығын атап көрсетті.

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша:

Авторлық жұмыстарды Республика көлемінде қолдану бойынша

1. Тыңдалды: №73 МГ Мәуіт Ы., Табыс Н., Меллат Е. «Математикалық олимпиада және логика», 1 сыныпқа арналған оқу-әдістемелік кешен.

Шешімі: Математика пәні бойынша авторлар бірізділікті және сабақтастықты дұрыс іске асырған, оқушыларға қиын болатын тақырыптарға ерекше көңіл бөлінген. Бұл оқулықтар кешені – олимпиадаға дайындауға өте қажет құрал. Педагогтардың авторлық жұмысы Республикалық деңгейде қарастыруға ұсынылсын.

2. Тыңдалды: №73 МЛ, Мәуіт Ы., Табыс Н., Меллат Е. «Математикалық олимпиада және логика», 2 сыныпқа арналған оқу-әдістемелік кешен.

Шешімі: Математика пәні бойынша авторлар бірізділікті және сабақтастықты дұрыс іске асырған, оқушыларға қиын болатын тақырыптарға ерекше көңіл бөлінген. Бұл

оқулықтар кешені - олимпиадаға дайындауға өте қажет құрал. Республикалық деңгейде қарастыруға ұсынылсын.

3. Тыңдалды: №73 МЛ, Мәуіт Ы., Табыс Н. «Математикалық олимпиада және логика». 3 сыныпқа арналған оқу-әдістемелік кешен.

Шешімі: Математика пәні бойынша авторлар бірізділікті және сабақтастықты дұрыс іске асырған, оқушыларға қиын болатын тақырыптарға ерекше көңіл бөлінген. Бұл оқулықтар кешені - олимпиадаға дайындауға өте қажет құрал. Педагогтардың авторлық жұмысы Республикалық деңгейде қарастыруға ұсынылсын.

4. Тыңдалды: №73 МЛ, Мәуіт Ы., Табыс Н. «Математикалық олимпиада және логика» 4 сыныпқа арналған оқу-әдістемелік кешен.

Шешімі: Математика пәні бойынша авторлар бірізділікті және сабақтастықты дұрыс іске асырған, оқушыларға қиын болатын тақырыптарға ерекше көңіл бөлінген. Бұл оқулықтар кешені - олимпиадаға дайындауға өте қажет құрал. Педагогтардың авторлық жұмысы Республикалық деңгейде қарастыруға ұсынылсын.

5. Тыңдалды: №73 МЛ Мәуіт Ы., Нарбаев Б., Қайсаұлы Әрін, Орлеу Н. «Математика пәні бойынша Республикалық оқушылар олимпиадасының аудандық кезеңі» (2006-2018).

Шешімі: Автор бүгінгі жаңартылған білім мазмұнына сәйкес жазған. Тәжірибеден өткізген, ғылыми-әдістемелік негізі бар, тапсырмалар жүйелі түрде берілген, оқушылардың жас ерекшеліктері ескерілген. Педагогтардың авторлық жұмысы Республикалық деңгейде қарастыруға ұсынылсын.

6. Тыңдалды: №73 МЛ, Мәуіт Ы., Табыс Н. «Бастауыш математикалық олимпиада және логика», 2-5 сынып.

Шешімі: Автор бүгінгі жаңартылған білім мазмұнына сәйкес жазған. ғылыми - әдістемелік негізі бар. Тапсырмалар жүйелі түрде берілген. Оқушылардың жас ерекшеліктері ескерілген. Педагогтардың авторлық жұмысы Республикалық деңгейде қарастыруға ұсынылсын.

7. Тыңдалды: №73 МЛ, Мәуіт Ы. «Математика олимпиадасына дайындық бастамалары», 5-8 сынып.

Шешімі: Математика пәні бойынша таптырмас материал. Қазіргі талаптарға сай жазылған оқу құралы оқушының өзіндік жұмысында және мұғаліммен бірге жеке тапсырмалар орындағанда тиімді. Педагогтың авторлық жұмысы Республикалық деңгейде қарастыруға ұсынылсын.

8. Тыңдалды: №73 МЛ, Мәуіт Ы., Қапатұлы Қ., Қайсаұлы Ә., Бәзікей Н., Қасыманұлы О. «Математикалық сауаттылық», I - II бөлім.

Шешімі: Математика пәні бойынша маңызды материал. Қазіргі талаптарға сай жазылған, оқу құралы оқушының және мұғаліммен бірге жеке тапсырмалар орындағанда тиімді. Педагогтардың авторлық жұмысы Республикалық деңгейде қарастыруға ұсынылсын.

9. Тыңдалды: №56 МЛ, Түсінжан Қ., Берікбай М., "Математикалық сауаттылық", 9-11 сынып. Оқу-әдістемелік құрал.

Шешімі: Авторлық жаңашылығы бар. Берілген оқу материалы оқулықтағы тапсырма жүйесін толықтырады. Кездеспейтін өзінің авторлық тапсырмаларын құрастырған. Функционалдық сауаттылықты қалыптастыруды көздейді. Авторлар оқу үдерісінде белгілі бір нәтижелерге қол жеткізген. Педагогтардың авторлық жұмысы Республикалық деңгейде қарастыруға ұсынылсын.

Пайдаланған әдебиеттер тізімі:

1. Ырысбек М, Нұрланбек Т. Меллат Е «Математикалық олимпиада және логика», 1 сынып, Астана, 2018ж.
2. Ырысбек М, Нұрланбек Т. Меллат Е «Математикалық олимпиада және логика», 2 сынып, Астана, 2018ж.
3. Ырысбек М, Нұрланбек Т. «Математикалық олимпиада және логика», 3 сынып, Астана, 2018ж.
4. Ырысбек М, Нұрланбек Т. «Математикалық олимпиада және логика», 4 сынып, Астана, 2018ж.
5. Ырысбек М, Нұрланбек Т. «Бастауыш математикалық олимпиада және логика», 2-5 сыныптар, Астана, 2017ж.
6. Нұрланбек Т. «Ой дамыту мен математикадан 200 есеп» есептер жинағы, 2-4 сыныптар, Астана, 2017ж.
7. Ырысбек М, «Математикалық олимпиада дайындық бастамалары» Астана, 2018ж, 4-рет басылуы.

Шешімі: Мұғалімдерге сабақтарын қызықты етіп өткізуге керек материал болып саналады. Функционалдық сауаттылықты дамытуға арналған тапсырмалар дұрыс құрастырылған, мектеп көлемінде қолдануға ұсынылды.

40.Тыңдалды: № 79 МЛ, Әубәкіров Д. Ғ. «Аутизм. Мир возможностей» 1-4 сыныптары арналған кешенді мақсатты бағдарлама.

Шешімі: Бағдарлама дұрыс құрастырылған. Оқушылардың жас ерекшелігі ескерілген. Мақсаты мен міндеттері дұрыс қойылған, мектеп көлемінде қолдануға ұсынылды.

41.Тыңдалды: «Арнайы коррекция мектеп-интернаты» ММ Сегізбаева А. А. «История Казахстана» факультативтік (элективті) курсының авторлық комбинаторлық бағдарламасы.

Шешімі: Функционалдық сауаттылықты дамытуға арналған тапсырмалар дұрыс құрастырылған. Мақсаты мен міндеттері дұрыс қойылған, мектеп көлемінде қолдануға ұсынылды.

42.Тыңдалды: №72 МЛ, Долапова Г.Л., Камалиденова Г.Б. 5-7 сынып оқушылары арналған «The ABC word».

Шешімі: Мұғалімдерге сабақтарын қызықты етіп өткізуге керек материал болып саналады. Функционалдық сауаттылықты дамытуға арналған тапсырмалар дұрыс құрастырылған. Мақсаты мен міндеттері дұрыс қойылған, мектеп көлемінде қолдануға ұсынылды.

43.Тыңдалды: №76 МЛ, Жанабергенова Г.А., Сагиндыкова А.У., Сугирова А.З. «Математикалық тәсілдер мен шешімдер құпиялары» 7-11 сынып оқушылары үшін комбинаторлық оқу әдістемелік бағдарламасы.

Шешімі: Бағдарлама дұрыс құрастырылған. Оқушылардың жас ерекшелігі ескерілген, мектеп көлемінде қолдануға ұсынылды.

2. Жоғарыда аталған Республикалық деңгейге ұсынылған педагогтардың авторлық жұмыстары «Өрлеу» БАҰО АҚ филиалы Астана қаласы бойынша ІПҚ БАИ сараптамалық Кеңесіне қарастыруға ұсынылсын.

Комиссия төрайымы:

Хатшы :

Г. Ибраева

Г. Джумабаева